

ชื่อวิทยานิพนธ์	การยอมรับและแพร่กระจายเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด : กรณีศึกษา
ผู้เขียน	คำบลานสกา อ่ำเกอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
สาขาวิชา	นางสาวอุพา ยอดพิจิตร
ปีการศึกษา	พัฒนาการเกษตร
	2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การรับรู้ข่าวสาร และจิตวิทยา ที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด และปัญหาที่ส่งผลให้เกษตรกรไม่ยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ใช้วิธีการสัมภาษณ์และสังเกตเกษตรกรเป็นรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 75 ราย ได้โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ผลการศึกษาด้านสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า เกษตรกรเป็นเพศหญิงร้อยละ 53.3 มีอายุเฉลี่ย 49.81 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 กลุ่มที่เกษตรกรเป็นสมาชิกมากที่สุดคือ ชมรมไม้ผลปลอดภัยจากสารพิษ เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำสวนมังคุดเฉลี่ย 28.63 ปี ขนาดพื้นที่ทำสวนมังคุดเฉลี่ย 8.79 ไร่ต่อครอบครัว แรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 3 คนต่อครอบครัว รายได้จากการขายมังคุดเฉลี่ย 107,826.67 บาทต่อปี ร้อยละ 69.3 ไม่มีการกู้ยืมเงิน ด้านการรับรู้ข่าวสาร พบว่า เกษตรกรได้รับความรู้จากการฝึกอบรมและทัศนศึกษา ด้านจิตวิทยา พบว่า เกษตรกรมีทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับปานกลาง แรงจูงใจ พบว่า จำนวนที่มากขึ้นของผลมังคุดที่มีคุณภาพดีและความง่ายในการใช้เครื่องมือ เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เกษตรกรใช้เครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า การศึกษา ประสบการณ์ในการทำสวนมังคุด ขนาดพื้นที่ทำสวนมังคุด แรงงานในครอบครัว รายได้จากการขายมังคุด สื่อกิจกรรม และแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด อายุ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ภาวะหนี้สิน สื่อมวลชน สื่อบุคคล และทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเครื่องมือเก็บเกี่ยวมังคุด จำปาเป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด รองลงมาคือ ตะกร้อ และ ก.ว.ศ.4 ตามลำดับ เพราะทำการเก็บเกี่ยวได้ง่าย และได้ผลมังคุดที่มีคุณภาพดีจำนวนมากขึ้น ส่วน ก.ว.ศ.4 ได้รับการ

ยอมรับน้อยที่สุด เพราะทำการเก็บเกี่ยวได้ยาก ทำให้เสียเวลาในการเก็บเกี่ยว

ปัญหาที่สำคัญในการทำสวนมังคุดคือ เกษตรกรผลิตมังคุดที่มีคุณภาพดีได้จำนวนน้อย ไม่เพียงพอับความต้องการของตลาดต่างประเทศ ขนาดแคลนแรงงานในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีไม่เพียงพอ การจำหน่ายผลผลิตถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง และเพลิงฟ้าระบาคในช่วงให้ผลผลิต ตามลำดับ

Thesis Title Adoption and Diffusion of Recommended Mangosteen Picking
Device : A Case Study of Tambon Lan Ska, Amphoe Lan Ska,
Changwat Nakorn Sri Thammarat

Author Miss.Yupa Yodpijit

Major Program Agricultural Development

Academic Year 2003

Abstract

The objectives of this survey were to investigate factors in farmers' socio-economic conditions, information and psychology related to acceptance of mangosteen picking tools, and problems resulting in rejection of mangosteen picking tools. The data were collected using an interview and observation on each individual farmer. The subjects of this study were 75 farmers who were selected by means of specific sampling methods.

The study on socio-economic factors revealed that most farmers (53.3 percent) were females. The average age of the subjects was 49.81 years old, most of whom finished primary school (Grade 4) and were members of a Chemical-free Fruit Club. The average experience in mangosteen farming was 28.63 years with 3 family members working on the farm. The average family income from selling mangosteens per year was 107,826.67 baht. Most of them (69.3 percent) did not have to obtain a loan, and received information through training and field trips. The attitude of most farmers toward agricultural promotion officers was at a moderate level. The increasing number of mangosteens , mangosteen quality and the ease in using picking tools are important motivations for farmers to use mangosteen picking tools.

The study on relationship revealed that experience in mangosteen farming, the size of plantation, family labor, family income from selling mangosteens, activity media, and motivation had a statistically significant positive relationship with the acceptance of mangosteen picking tools. The age, being members of a group, debt status, mass media, personal media, and attitudes toward agricultural promotion officers did not have a statistically significant relationship with the acceptance of mangosteen picking tools. *Champa, Takraw, and Ko. Wo. So.4*, harvesting tools, were accepted by most farmers respectively because of the ease in getting the fruits in the tool and

more fruits with good quality. *Ko. Wo. So. 4* was a tool that gained the least acceptance due to the difficulty in getting the fruits, making it a time-consuming tool.

The problems encountered by the farmers were: insufficient amount of good quality mangosteen for export; lack of labor during harvesting season; insufficient number of agricultural promotion officers; middleman taking advantage of farmers; unstable prices; high costs of production factors; and an epidemic of thrips during crop yielding time.